

U srcu Kopačkog rita, obnavlja se Tikveš: dvor u kojem su moćne elite kovale planove, lovile, zatvarale careve, plandovale i odmarale

Autor: **Ured za Blaga i misterije**
23/11/2020, 21:17

Foto: Novi dvorac Tikveš listopad 2020. godine/Blaga&misterije

Kopački rit oduvijek je bio skriven od očiju javnosti i njegove močvare, nedirnuta priroda i životinjski svijet bili su kroz povijest idealna kulisa za okupljalište mnogih državnika i slavni ličnosti.

Tako je u prirodnom raji dunavskog močvarnog poloja kompleks dvoraca Tikveš služio za odmor rukovodećih elita. U njima su boravili i dovodili svoje goste članovi obitelji Habsburg, kasnije Karađorđevići, a potom i jugoslavenski predsjednik Josip Broz Tito, a posjećivali su ga i holivudski glumci.

Foto: Listopad 2020. godine Blaga&misterije

Foto: Tikveš, radovi u tijeku, listopad 2020. godine/Blaga&misterije

Zapušten i devastiran nakon Domovinskog rata, Tikveš je godinama stajao kao podsjetnik na prohujala vremena. Cijelo to vrijeme javnost dvorce nije mogla posjetiti niti uživati u njima. Danas se nalaze pod upravom Parka prirode Kopački rit i dio su projekta vrijednog 61 milijuna kuna kojim će se cijeli kompleks dvoraca Tikveš obnoviti i prenamijeniti u Prezentacijsko-edukacijski centar koji će interpretirati prirodnu baštinu Kopačkog rita.

Projekt je turističkog karaktera, a sav sadržaj će biti interaktivan te će koristiti najnovije tehnologije, pa čak i VR naočale, kako bi posjetitelji mogli uroniti u virtualnu stvarnost i tako upoznati prirodna bogatstva Kopačkog rita.

Foto: Novi dvorac Tikveš listopad 2020. godine/Blaga&misterije

Foto: Novi dvorac Tikveš listopad 2020. godine/Blaga&misterije

Kompleks dvoraca Tikveš

Kompleks Tikveš nalazi se u sjevernom djelu Parka prirode i čini prostor šuma i perivoja unutra kojeg su smješteni rezidencijalni objekti: Novi, glavni dvorac s aneksom, Stari Dvorac, Kapelica te prateći objekti s restoranom. Povijest ovog područja seže još u 1697. godinu kada je posjed dodijeljen princu Eugenu Savojskom od cara Leopolda I.

Sam kompleks datira u 19. stoljeće kada je nadvojvoda Friedrich Habsburški dao izgraditi Stari dvorac u duhu romantičarskog historicizma koji je do Prvog svjetskog rata služio kao ljetnikovac te prije svega kao lovačka kuća. Posjećivali su ga već tada mnogi uglednici, među kojima i okrunjene glave iz nekoliko europskih država. Isabella von Habsburg, jedna od vlasnica vlastelinstva Belje, u čijem se sastavu nalazio i Tikveš, u Starom dvorcu je ugošćivala moćnike poput austrijskog cara Franje Josipa I. Bavila se lovom i amaterskom fotografijom. Njene fotografije motiva iz Kopačkoga rita bile su objavljene u poznatijim časopisima toga doba.

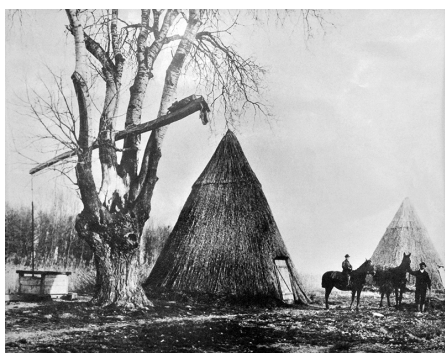

Foto: Isabella von Habsburg, fotografije motiva iz Kopačkoga rita

Foto: Isabella von Habsburg, fotografije motiva iz Kopačkoga rita

Foto: Isabella von Habsburg, fotografije motiva iz Kopačkoga rita

Foto: Isabella von Habsburg, fotografije motiva iz Kopačkoga rita

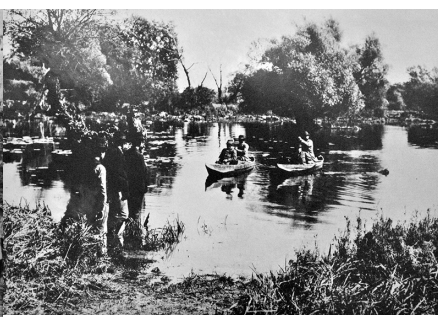

Foto: Isabella von Habsburg, fotografije motiva iz Kopačkoga rita

Foto: Isabella von Habsburg, fotografije motiva iz Kopačkoga rita

Dvorac je prilično stradao krajem rata 1918. godine, ali je ubrzo obnovljen, a sagrađen je i novi dvorac u klasicističkom stilu, danas glavni centralni rezidencijalni

objekt.

U blizini je sagrađena i tzv. vojarna, gdje su boravile ekipe osiguranja, najvjerojatnije je sagrađena početkom 20. stoljeća. Od starijih građevina tu je još kapelica i lugarnica- prizemna kurija.

Foto: Stari dvorac koji je služio kao lovačka kuća

Od 1920. godine područje je proglašeno rezervatom kralja Aleksandra Karađorđevića. Zanimljiv je i povijesni podatak kako je nakon uhićenja 1925. godine princ Đorđe Karađorđević u Tikvešu držan u izolaciji godinu dana pod policijskom stražom.

U razdoblju od 1941. do 1945. godine Tikveš opet dobivaju Habsburgovci- sada Friedrichov sin Albrecht koji je u obližnjem Bilju osnovao i biološku postaju Albertinu.

Nakon 1945. kompleks je nacionaliziran, a tadašnji jugoslavenski predsjednik Josip Broz Tito pretvorio je Tikveš u državno lovno područje gdje su dolazili razni državnici i uglednici, a sagrađeno je još nekoliko zgrada i uslužnih objekata. Za vrijeme Domovinskog rata kompleks je potpuno opljačkan i prelazi u vlasništvo Republike Hrvatske. Od 1999. godine Tikveš je dan na korištenje i upravljanje upravi Parka prirode Kopački rit koja je aneks koristila kao urede, čekajući bolje dane i mogućnost obnove. I bolja vremena su napokon stigla. Cijeli kompleks Tikveš zaštićen je Rješenjem Konzervatorskog odjela u Osijeku od 2000. godine.

Projekt „Prezentacijsko edukacijski centar Tikveš”

Radovi na gradnji Prezentacijsko edukacijskog centra Tikveš odvijaju se punom parom, a završetak projekta se očekuje 30. svibnja 2021. godine.

Foto: Prezentacijsko edukacijski centar Tikveš, prikaz/SAFU, središnja agencija za financiranje i ugovaranje

Ukupna vrijednost projekta iznosi 61.066.740,42 kuna, od čega je 85% financirano iz Fondova Europske unije, a 15% su Javna sredstva – Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost te Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

Ugovor o građenju, čija vrijednost iznosi 17.567.063,40 kn bez PDV-a, potpisan je 18. travnja 2019. godine s tvrtkom TEH-GRADNJA d.o.o. iz Zagreba. Radovi su započeli u svibnju iste godine te se trenutno odvijaju paralelno u sva tri objekta (Stari dvorac, Novi dvorac i Aneks). Radovi se odvijaju uz kontrolu Konzervatorskog odjela u Osijeku. Istodobno se izvode i radovi u okolišu koji se odnose na rekonstrukciju i obnovu postojećih pješačkih staza.

Ciljevi projekta su uređenje cjelokupnoga okoliša kompleksa dvoraca i rekonstrukcija Staroga i Novog dvorca, pri čemu vanjski izgled dvoraca zadržava izvorni oblik, dok se unutrašnjost uređuje kao suvremeni prezentacijski prostor. Zatim adaptacija i prenamjena Aneksa Novoga dvorca u centar za interpretaciju prirode, edukativni programi osmišljeni i razvijeni za djecu predškolske dobi, učenike osnovnih i srednjih škola te za odrasle posjetitelje. U sklopu ove aktivnosti planirano je educiranje i osposobljavanje stručnih vodiča. Biti će omogućen pristup osobama s invaliditetom, a predviđen je i specijalizirani postav s taktilnim trakama i stazama namijenjen slijepim osobama.

U suvenirnici koja će se nalaziti u aneksu starog dvorca posjetitelji će dobiti osnovne informacije o tome gdje se nalaze, dok će se u prizemlju, kroz radionice i multimediju, upoznati s biljnim i životinjskim svijetom Kopačkog rita. U glavnom će dvorcu posjetitelji moći saznati povijesne informacije o Habsburgovcima i njihovim običajima te će se moći vratiti u vrijeme Karađorđevića, pa Jugoslavije i Josipa Broza Tita.

Na katu će biti prezentirana suvremenija povijest i značajni događaji, poput sastanka Franje Tuđmana i Slobodana Miloševića 1991. u Tikvešu. Tako će u budućnosti posjetitelji Parka prirode prolaziti kroz taj kompleks kako bi kroz vremensku crtu, koja prema sačuvanoj povijesnoj dokumentaciji seže sve do kraja 17. stoljeća, upoznali prirodnu baštinu Kopačkog rita.

Piše Ivana Horvatek

Članak je nastao uz potporu agencije za elektroničke medije